

IV. évfolyam, 94. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - - - 12 fillér
Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

HATÁRŐR

16
= UJVIDÉK, 1908. =

november 22. vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Nagyszerb propaganda.

Ujvidék, 1908. nov. 21.

Aki csak némileg bele tud tekinteni a diplomaták, vagy legalább politikusok kártyajátékaiba, most már tisztában lehet azzal, hogy a „nagyszerb propaganda“ néven megindult akció legfőbb célja nem az itt és Horvátországban lakó szerbeknek a szerbiaiakkal szőtt összeesküvésük felfedezése, hanem a hatalomra jutott országos függetlenségi és 48-as pártnak, vezéreinek és mindezek élén álló Kossuth Ferencnek kompromittálása vagy legalább is meggyanúsítása királyunk előtt. Az osztrák centralizmus hívei Ausztriában afeletti kétségbeesésükben, hogy Magyarország kormányzata Kossuth Ferenc akarata szerint igazodik és hogy napról napra mindjobban bebizonyosodik, hogy uralkodónk Kossuth Lajos fiát és pártját elveikhez való szigorú ragaszkodása dacára is, mind erősbödő bizalmával megajándékozta — a nagyszerb propaganda alatt megindult akciót szemelték ki banditaszerű terveik keresztülvitelére. Kossuth Ferencet és vezérkari tábortát bele kell keverni holmi dinasztia- és monarchia ellenes összeesküvés pletykájába és így azután, — gondolták Luegerék — nyert ügyük lesz: Kossuth és táborára lekerül Magyarország kormányzatának polcáról. Rajta tehát a legkomiszabb rágalmakkal!

„Paldschneiderek“ módjára a legszemszédettebb hazugságokkal kell Kossuth és híveinek holmiféle Belgrádba történt kirándulásáról, ottani szövetezésükről a Reichspost-ban a tudatlan világot elbolondítani. Ezzel a brigantieljárással és a nagyszerb propaganda akciónak (a magyar kormány firmája alatt) a hazafias szerbek ellen való kiterjesztésével, azt a célt is el akarják érni a Luegerék, hogy az a barátságos viszony és testvéri együttérzés, mely három év előtt a nagy nemzeti ellentállás idejében a függetlenségi és 48-as párt s a magyarországi szerbek leghatalmasabb pártja, a radikális párt között létrejött, feldulassék és az évszázados osztrák politika tovább is érvényesüljön Magyarországon, hogy valamennyi nemzetiség állandóan ellenséges érzülettel és a magyarok elleni harcra készen tartassék.

Mert nagy volt ám az ámulat, a

megdöbbenés, mikor 3 év előtt megtörtént az a csoda, hogy Magyarország egyik nemzetisége nyilvánosan, országvilág előtt beismerte, hogy a *nemzetiségek eddigi politikája, az osztrák uszályhordozás politikája* nemcsak nem helyes, nem igazságos a lovagias magyar nemzettel szemben, hanem *öngyilkossági politika*. De mindhiába.

Keverhetik az osztrák centralisták politikájuk kártyáit, ahogy akarják: sem a hazafiasan érző és gondolkozó szerbeket nem fogják eltántorítani tudni a 3 év előtt inaugurált helyes politikájuktól, de királyunk szívét sem fog sikerülni elfordítani hű magyarjaitól, első sorban Kossuth Ferencről. Komizkodásuk csak arra volt jó, hogy azoknak is kinyissa a szemét, akik még mindig nem voltak meggyőződve Luegerék bérenc-lelkéről és politikájuk guszágáról. Persze a Herr Lueger, a mi oláh nemzetiségi képviselőink, az a sok oláh pap, ügyvéd s tanító elmehettek a bukaresti kiállítás alkalmával Romániába, összesesküvés szóni *Magyarország integritása, szuverenitása* ellen — az nem volt nagy dákorumán propaganda, az nem volt hazaárulás! Pedig hát ezeket a legényeket ép úgy, sőt még jobban le kellett volna, le kellene csukni, vagy — ami még jobb, az országból kikorbácsolni, mint azokat az önálló-párti szerbeket, akikről bebizonyosodik, hogy ők is hazát mentek árulni Belgrádba.

Gr. Teleki Arvéd beszéde a képviselőház pénzügyi bizottságában s az új adótörvények előkészítése körül folytatott eljárása.

A pénzügyi bizottság legutóbbi tárgyalásairól a napilapokban megjelent értesítések annyira kivonatolva és elferdítve kerültek nyilvánosságra, hogy szükségesnek láttuk Teleki grófnak a bizottságban részletesen kifejezett álláspontját fixirozni és a közönség tudomására hozni.

Elsősorban Teleki elismerte, hogy ezen adótörvényjavaslatok a mai zürzavaros helyzetbe a modern pénzügyi tudomány minden eszközével igyekeznek világosságot hozni, de azon irányzatuk, hogy az egyenes adók minden kategóriájánál bizonyos előre meghatározott összeget határoznak meg, a mely, ha be nem folyik, pótkivetésnek lenne helye, tehát a legtöbb adónem ily módon minimumra kontingentálva lenne, viszont pedig a földadónál idáig fenállott maximális kontingens eltöröl-

tenék: a nemzetgazdasági osztályok között való legelkeseredettebb irigykedésre, visszavonásra, sőt harcra vezetne.

A gazdaközönség abbéli félelmében, hogy földadója a tervezett kataszteri kiigazítás folytán nagy arányokban emelkedhetnék, ha a házadó, a kereseti adó, a tőkekamat- és járadék-adó, az általános kereseti adó, vagy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és az új személyes jövedelemadó az új kivétési kulesok szerint az előirányzott végösszegeket be nem hoznák, viszont pedig a nem földmivelő adózó polgárok azt hívnék, hogy minden adó kontingentálva tervezetvén, kivéve a földadót, a számadás ezen utóbbinak javára dőlné el és a gazdaközönség az ő rovásukra húzna hasznót, bekövetkeznék ezen aggodalmas és bizonytalan helyzetből a bellum omnium contra omnes, vagyis mindenkinek harca mindenki ellen.

A mikor tehát állandó szociálista és nemzetiségi izgatás folyik az országban, a mikor állandóan veszélyeztetve vannak érdekeink úgy legközelebbi nyugati szomszédunk, Ausztria részéről, mint újabban a balkáni és aldunai államocskák felől is, épen arra lenne legkevésbé szüksége ennek a sok oldalról fenyegetett Hazának, hogy még az idáig bekében és egyetértésben élő gazda, iparos, kereskedő, pénzügyi körei is mesterségesen egymásra uszítva legyenek.

Ennek elkerülésére az volt Teleki javaslata, hogy a földadónál idáig fenállott kontingentálást ne szüntesse meg a törvény, mert ha a minster minden adófajnál leszállítást ígér, akkor ne tegyen ki 4 millió adóalanyt, kik földadót fizetnek, annak a rettegésnek, hogy adójukat egy ujólag utána következhető nemzetellenes kormány bosszúállás és megfélemlítéskép öletszerűleg felemelhetné, de ne tegye ki a többi adók alanyait, az iparos, gyáros, kereskedő, pénzügyi köröket sem annak a félelemnek, hogy ezen javaslatok burkolt földadóleszállítást és ennek kapcsán a nem földmivelő osztályok adójának emelését jelenthetik.

A földadó tárgyainál a kataszteri méltányos kiigazítások elől elzárkózni nem lehet, sok helyen törtek fel legelőket, erdőirtásokat és alakítottak elsőrendű szántókká, sok helyen voltak visszaélések folytán egyes területek alacsonyabban osztályozva, mint a szomszédos teljesen egyenlőértékű földek, ilyen helyeken az egyensúlyt a leghatályosabb ellenőrzés mellett az ujonnan alakítandó adóbizottságok útján és a legrövidebb idő alatt keresztül kell vinni.

Van azután a törvénynek egy egészen új alapra, a személyes adózás elvére fektetett ágazata, a jövedelmi adó, a melynél még esetleg fenmaradt aránytalanságokat elegendő

BOGDÁNY és **TÁRSA**
UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezetékek, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

MENYASSZONYI KELENGYE

finom vászon és fehérnemű szükségleténél sziveskedjék KRÓN KÁROLY FIA vászon és fehérnemű áruházához UJVIDÉKEN alapítva 1830-ban fordulni,

ahol minták és költségvetések szívesen állnak rendelkezésére.

módja lesz az adókövető közegeknek ellensúlyozni.

Ennél a jövedelmi adónál érvényesül az egész törvénytervezet legszebb eszméje, a létminimum kérdése. Ha már az új adótörvények nem tudnak szakítani a hozadéki adók rendszerével, hanem minden jövedelmet hajtó tárgyat és tevékenységet is megadóztatnak, méltányos, hogy a kis existenciáknak a mindennapi kenyérért nehezen küzdő ezreit a jövedelmi adó alól mentesítsék, hiszen éppen ezen alsó százazatoknak jövedelme mindaddig, a míg az emberhez méltó megélhetést is alig biztosítják, az új jövedelmi adónak alapjául semmi esetre sem szolgálhatnak. Ezen tételnél kívánatos a létminimumnak a tervezett 600 koronáról 800 koronára való felemelése, a mire nézve sikerült is határozott ígéretet kapni.

A jövedelmi adónál érvényesül a sok oldalról méltán követelt progresszív adó. Ennek méltányossága annyira szembetűnő, hogy nem is szükséges sokat magyarázni, miszerint mennyivel jobban van biztosítva annak a jövedelme a gazdasági elemi kár ellen, a kinek 10 különböző megyében van birtoka, vagy annak a tőkepénzesnek a megélhetése, a kinek több vállalatba van befektetve pénze. Szárazság, rovarkár, jég, tűz az előbbinek, ipar vagy pénzvállalatok hanyatlása, bukása az utóbbinak existenciáját kevéssé veszélyeztetik. Nem úgy van azonban biztosítva annak a jövedelme és megélhetése, a kinek kis vagyona, kis vállalata vagy telepe egy helyen van, ennek a sorsán okvetlenül könnyíteni kellett: erre való a létminimum mentesítése a jövedelmi adó alól.

A kinek több az évi jövedelme 800 koronánál, már megbírhata a progresszív adót. A tervezetben a legelső tétel kulcsa 0.7%-ban van megszabva, míg a százazres jövedelmeké 4.6%-tól 5%-ig emelkedik fel, tehát a leggazdagabb egyének aránylag is hétszer annyi jövedelmet fognak fizetni, mint az 1000 koronán aluli jövedelműek! Ez meg is felel az igazságnak.

Van azonban a tervezetnek egy hibája, melyet nem mulasztott el az általános vitánál kifogásolni és a pénzügyminiszter figyelmét felhívni arra, hogy míg a progresszív adó emelkedő irányzata 800 koronától 3000 koronáig és 13.000 korona jövedelemtől a százazrekig meglehetősen egyenes, vagyis az adókulcs emelkedése folytonos, az intelligens középosztály legnagyobb részét felölelő 3000-tól 13.000 ezer korona között mozgó jövedelmi adóban hirtelen ugrás van felfelé, a mit nem tart méltányosnak, mivel éppen ezen osztályra háramlik műveltségénél és neveltetése költségesebb voltánál fogva sok olyan kiadás, amely aránytalanul jobban terheli jövedelmét, mint a nagy vagyonnal bírót, de sőt még jobban mint az élet iránt természetesen kisebb igényeket támasztó szerényebb bevételű egyénekét is.

Ha tehát tekintettel vagyunk a kis exis-

tenciákra és egy bizonyos jövedelemig teljesen mentesítjük őket a jövedelmi adótól úgy, hogy ezen adónemnek nem lesz több alanya, mint 700.000 szemben a földadó 4 milliárd adózójával, akkor nem szabad a jövedelmi adóval jobban megterhelni azokat, a kik kiművelt intelligenciájukkal hivatva vannak a jövő Magyarországot fögerincét alkotni. Igaz, hogy a 3000 koronás jövedelem 50 koronára előirányzott jövedelme még 2%-nyi jövedelmi adót sem jelent, míg a latifundiumok 4-5%-kal lesznek sújtva és így a progresszió némi kiegyenlítést hoz, de miután a közép- és a nagyjövedelmű művelt emberek életszükségei között nincsenek olyan nagy különbségek, mint a vagyoni viszonyaik között, méltányos, hogy a progresszió is ezen tényleges állapotokhoz alkalmazkodjék.

Ezekben igyekeztünk a túlrövidített, illetőleg elferdített hírlapi közleményeket helyreigazítani és kiegészíteni és reméljük, hogy sikerült a közönséget arról meggyőzni, miszerint érdekeit Teleki gróf társadalmi, foglalkozásra való és nemzetiségi különbség nélkül egyaránt szívén hordozza és partikuláris érdekek előtérbe toléása nélkül képviseli a törvényhozásban.

Városi választások.

A szerda délután tartott rendkívüli városi közgyűlés a megejtendő városi bizottsági tagválasztások időpontjául *december 15-ét* tűzte ki.

Városi életünkben a törvényhatósági bizottsági tagválasztások mindenkor eseményszámba mennek. A város polgársága *tíkos* szavazás útján azokra adja a szavazatát, akiket a torony alatti képviselőtérre a legméltóbbaknak talál. Ugyyszólván a polgárok elejét szokta e fontos és felelősségteljes megbízatással felruházni és mert a választás *tíkosan* folyik, úgy a megválasztottak mindenképen a polgárság akaratából kerülnek a torony alá.

A városi bizottsági tagválasztások a multban rendszerint élénk hullámokat vertek fel és nem egyszer majdnem egyforma erejű két tábor harcolt a győzelmi pálmáért.

A nemzeti ellenállás óta a mi városunk politikai képe is átalakult. A függetlenségi és 48-as párt napról-napra több hivat szerzett magának és ma határozottan lehet állítani, hogy az egész város magyarsága és németajku polgársága a függetlenségi párt lobogója alatt áll és ebből természetesen az következik, hogy ma is *csak azok* kerülhetnek bele a törvényhatósági bizottságba, akiket a függetlenségi párt jelöl.

Más számottevő párt nincs. Az alkotmánypárt, — számszerint kevesen, — a koalícióban lévén, magától értetődőleg

Andrássy szellemében fog eljárni, amikor az uralkodó és hatalmas függetlenségi párt támogatására siet, miután a vezetőségük legjelesebbjei az együttműködést most már állandóan ápolják.

Ellenzékünk nincs. Legalább bevallott, nyílt ellenzék nincs. Sunyi, ravasz elemek ellenzékeskednek, de csak úgy, hogy a jelszavuk: ne nagyon. Ezek guerrilla harcot szoktak folytatni. Itt-ott lecsapnak, mint a saskeselyűk, de amikor az első puskát meglátják, — elszállnak. Ezek tán hosszú vajadás után egy-egy önjelölt személyében megtestesülve felbukkanhatnak, de a polgárság alig fogja őket még észre is venni. Rájuk szavazni, — arról pedig ne is álmodjanak.

Aki jó hazafi, az a függetlenségi pártban, vagy a koalált pártok valamelyikében alkalmat és módot találhat az érvényesülésre. Persze a könnyű fajsúlyuk itt sem juthatnak valamire. Aki pedig a koalíció kívül harcol, — az gyanús. Annak szaga van, mint akár a kamenbertnek.

A függetlenségi párt elnökségének és a párt vezérének: a főispánnak az az akarata, hogy eltérőleg az eddigi szokástól, nemcsak annyi jelöltet fog a párt választólapijára felvenni, mint a mennyi bizottsági tagság üresedik meg, hanem ennél nagyobb számban fog soraiból jelölteket felállítani, mert ezzel a legmesszebbmenő módon akarja a polgárság akaratát tisztelni, amiddőn alkalmat és módot akar a polgárságnak nyújtani, hogy azok a jelöltek közül azokra szavazzanak, akiket a legmegfelelőbbnek tartanak.

Ez igen liberális kezelése a választásoknak. A kinek igazi gyökere van a polgárságban, az kerül ki győztesen. Nem mondva-csinált nagyságok, hanem a polgárság igazi bizalmának letéteményesei.

Tehát a 7-8 megüresedő állásra 10-12 egyformán érdemes jelölt neve is szerepelhet és a polgárság azokat fogja az iven rajtahagyni, szóval szavazatukkal kitüntetni, akiket a torony alá akar juttatni.

Ezt a liberális felfogást mi csak örömmel üdvözölhetjük. Szabad verseny lesz. A polgárság akaratát pedig kristálytisztán fog kifejeződhetni.

És a választás eredménye: igazi hami-sitatlan *népaharat* lesz.

Gróf Batthyány Tivadar

a nagyszerb propagandáról.

Hivatkozással lapunk vezetőhelyén közölt mai cikkünkre, aktualitásánál fogva igen érdekesnek és tanulságosnak tartjuk gróf Batthyány Tivadar országgyűlési képviselőnek a költségvetési vita során e hó

Sirolin

Ünemi az élvágyat és a testadit, megzabati a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miánbogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenket „Roche” eredeti esomagoldást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs)

„Roche”

Röphető orvosai rendelkezésre a gyógyszerárban. — Ár: Svájcban 4.— koron.

18-án mondott s. méltó feltűnést keltő kiváló beszédét, melynek ide vonatkozó részét szószerint ide iktatjuk:

„Ezek után végül még csak egy kérdéssel, nevezetesen Bosznia és Hercegovina visszacsatolásának kérdésével kívánok foglalkozni. Igen természetes, hogy ez a kérdés is külön törvényhozási intézkedéseket igényel, erre vonatkozólag is külön törvényjavaslat fekszik a Ház előtt, s így ezzel majd annak a törvényjavaslatnak tárgyalásakor fogunk a magam érdemében és részleteiben foglalkozni. Itt ez alkalommal csak két körülményre kívánok reflektálni: az egyik azon tervszerű, azon rágalmozó-akciókra vonatkozik, amelyek Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt és egy kicsit az én személyem ellen is külön megindítottak, a nagyszerb propagandával kapcsolatosan. Ugyanakkor, amidőn Bécsben bizonyos lapok nap-nap mellett hoztak szenzációs-nál-szenzációsabb leleplezéseket Kossuth Ferenc és pártjának a nagyszerb propagandában való részvételéről (Felkiáltások a baloldalon: Hazugság!), ugyanakkor Szerajevóban megjelenik egy politikai folyóirat, amely ugyanezeket a hurokat pengeti és utal arra, hogy nekem ismeretes összeköttetésem vannak Belgrádban. Hát volt ismerősöm Belgrádban, azonban az illető már évek előtt meghalt, azóta, sajnos, ott ismerőseim nincsenek. Minden józan eszű ember tudja tehát, hogy azok az állítások, amelyeket pártunkkal szemben nap-nap mellett feltártak, nem egyebek, mint a legpiszkosabb, a legocsmányabb rágalmozások. Én nem is törődöm velük, mert egy embernek és egy pártnak, amelynek exponált politikai helyzete van, meg kell ezt szoknia, különösen a XX. században, a mely a rágalmozás jegyében működik, hogy rászórák az embernek a saját sárkát. De ha mégis foglalkozom velük, teszem azért, mert egész világos a célzat. Itt van Bosznia okkupációja, ott látjuk a nagyhorvát propagandát, ott látjuk a tendenciát, hogy Bosznia-Hercegovinából egy nagyhorvát államnak alapját vessék meg (Zaj), nagy délszláv államnak alapját vessék meg, ennek gátját látják a magyarokban, Bosznia-Hercegovina szerbeiben és a magyarországi és boszniai szerbekben. Ha minket megrágalmaznak a nagyszerb propagandában való részvétellel, úgy vélik, hogy ezzel intimidálnak és ezzel elriasztanak, hogy mi a nagyhorvát propagandával szemben ezeknek a népeknek is az őket megillető jogokat megadjuk. Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy irhat tőlem a Serajevó Jednik, vagy a Reichspost, vagy az Arbeiter Zeitung, vagy akárki akármit, azzal engemet terrorizálni nem fognak (Helyeslés), de azt hiszem, hogy t. pártomat sem tudják terrorizálni. (Helyeslés.) Megyünk a magunk utján a törvény és a királyi eskü alapján. (Helyeslés.)

Xódy Gyula: A kutya ugat, a karaván halad.

Gróf Batthyány Tivadar: Mert bizonyos, hogy a nagyszerb propaganda államellenes, a magyar állam ellen irányul, a dinasztia ellen irányul, egész bizonyos az, hogy minden magyar állampolgárnak kell, hogy e propagandát, e törvényt, alkotmányt, királyt sértő propa-

gandát elítélje. Követeljük, hogy mindazok, akik e tekintetben bűnösök, elnyerjék büntetésüket (Helyeslés.), bíró elé állítsanak. De legnagyobb hiba lenne úgy állítani oda a dolgot, hogy azért, mert a magyarországi és a boszniai szerbek közt vannak olyanok, akik e propagandában résztvesznek, hogy mi ezt generalizáljuk és az egész szerbségre kiterjesszük. (Helyeslés.) Merem állítani, hogy bünt követnénk el a magyarországi jóézelmi, hazafias gondolkozású szerbek ellen, bünt követnénk el a boszniai higgadt szerbséggel szemben, ha őket egy kalap alá vonnók a külföldről izgató, ugrasztó szerbekkel. (Igaz!) Nem lehet tagadni, hogy Bécsben egy Grossösterreich és egy Grosskroatien in Grossösterreich-mozgalom van. (Mozgás.) Elvárhatjuk az osztrák császári kormánytól, hogy ezekkel szemben ép oly szigorral járjon el, mint mi azokkal szemben, akik a nagyszerb propagandában részesek. Mert a magyar szent korona birodalmának egységét, minden egyes talpalatnyi földjét meg akarjuk és meg fogjuk védeni és nem engedhetjük, hogy a külföldről támadjanak, de azt ép oly kevéssé engedhetjük meg, hogy az osztrák szomszéd részéről támadjanak. (Élénk helyeslés balfelől.)

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk a hó 18-án d. u. 4 órakor Dr. Balla Aladár főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, mely fél óránál alig tartott tovább s amelyen a biz. tagok közül összesen csak 21-en voltak jelen. A napirendre tűzött tárgyak közül 3 miniszteri leirat volt, melyeket, mert korábbi közgy. határozatokra vonatkoztak, csak tudomással kellett venni.

Min. leiratok.

A törvényhatósági bizottság tudvalevően elhatározta, hogy 250,000 k. költséggel gazdasági munkásházakat létesít és erre a célra a földművelésügyi minisztertől kilátásba helyezett állami segélyt kéri. A földmiv. miniszter 30 éven át évi 5000 k. segéllyel járul hozzá, mit a közgyűlés örvendetes tudomásul vett s elhatározta, hogy a mérnöki hivatal által készített költségvetést és tervet elfogadva, jóváhagyás végett felterjeszti. *Pékó B.* azt kívánja, hogy a költségvetés és tervek előbb az építő bizottság által felülvizálandók, de visszavonja indítványát Orbán Ignác felvilágosítására, mely szerint a tervök már korábban letárgyaltattak a bizottságban. *Obermayer R.* hasonló kedvezményt kíván a kereskedői és iparos munkások részére is és e célból felterjesztést kíván intéztetni a kereskedelemügyi miniszterhez. Dr. Demetrovits polgármester kijelentése, hogy ez a kívánság már egy korábbi közgyűlésen is indítványba hozatott, tárgyalás alatt van és a tanács e kedvezményt más munkásokra is, ha hazafiasak, kiterjeszteni óhajtja s ez irányban legközelebb teszi meg előterjesztését — éljenzéssel tudomásul vétetik.

A város felmérési és térképezési munkálatai tárgyában a belügymin. leirat értelmében módosított feltételek mellett a közgyűlés elfogadja Szesztay László műegyetemi magán-

tanár ajánlatát és tervezetét, mely szerint 48,000 k. általánosságért 1 1/2 év alatt a munkákat elkészíteni köteles. A költségek a beruházási nagy kölcsönből fognak fedeztetni, a pénzügyminiszter pedig felkértni, hogy a felmérési munkák ellenőrzése és felülvizsgálata végett szakközvegeit küldje le annak idején.

A villamos művek létesítése iránt kötött szerződéseket jóváhagyó belügymin. leirat tudomásul szolgál, egyben Endre Antal, Szlavits István biz. tagok és Hollós J. kir. műszaki tanácsos, Pfeiffer Ig. műegyetemi tanár, Debreczeni Jenő igazgató szakértőknek a város érdekében kifejtett buzgó tevékenységükért jegyzőkönyvi elismerés, hálás köszönet szavaztatik s a tanács megbizatik, hogy a vidéki szakértőknek a villamos művek létesítése és a gázgyár megváltása tárgyában kifejtett munkájukért tiszteletdíjuk megállapítása iránt a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést tegyen.

Téli kikötő — dunai flottilla.

Mayer József és társainak téli kikötő építése és a dunai flottilla itteni állandó elhelyezése iránti indítványa, mely indokaival együtt, lapunkban e címen korábban közölt cikk tartalmával azonos, általános helyeslésre talált és a tanács javaslata emeltetik határozattá. E szerint hivatkozással a földművelésügyi miniszternek 1903. jun. 19-én 58,531 sz. a. k. leiratára, melylyel arról értesít, hogy mód lesz arra, hogy Ujvidék sz. kir. városnak a téli kikötő megépítésére vonatkozó óhaja megvalósuljon, a város közönsége a téli kikötő megépítése iránt a földművelésügyi miniszterhez ujjal indokolt feliratot intéz; tekintettel továbbá arra, hogy a Balkán viszonyokkal kapcsolatos események eléggé nyomatékosan igazolják azt a fontosságot, melylyel Ujvidék város mint katonai állomáshely bir, föltértesztést intéz a m. kir. honvédelmi miniszterhez az iránt, hogy a dunai hajóraj állandó állomáshelyül Ujvidék jelöltessék ki és hogy a honvédség jelenlegi létszáma egy második zászlóaljjal szaporíttassék. Indítványba hozott küldöttség mellőzésével, Dr. Balla Aladár főispán és gróf Teleki Arvéd orsz. képviselőnk kéretnek fel, hogy a város feliratait az illető minisztereknél támogatni kegyeskedjenek s a feliratok szerkesztésével a tanács bizatik meg.

Bizottsági tagok választása.

Az 1902-ban megválasztott biz. tagok közül f. december végén 19 biz. tag kilép, még pedig Wurst Lajos, Parssetich Vince, Lovrekovics Ferenc, Dr. Horváth Géza, Geiszler József, Obermayer Rezső az I., Molnár Hugó, Szabó Lajos, id. Jójárt János, Balla Árpád, Belohorszky Gábor, Beck Károly a II., Csirics Milán, néhai Jovanovits János Vákin, Radonits Milán, Dr. Milics Dusan, Stojkovits Száva, Bradvarovits Koszta, Milovanovits Kuzmán a III. negyedben; ezenkívül az 1905-ben választottak közül Virág István, Dr. Szlezák Lajos és Wimmer Károly lemondván, az I. negyedben 6 biz. tag 6 évre, 2 három évre, a II. negyedben 6 biz. tag 6 évre, 1 három évre s a III. negyedben 7, összesen 22 biz. tag választandó. A választás napjaul f. é. december

Hölgyek figyelmébe!

Együttal bátorkodom a nagyrabesült hölgyközönséggel tudatni, hogy divattermembe a legelegánsabb szabású és kivitelű kosztümek, valamint francia és béli toalettek, mennyasszonyi kelengyek, a legmodernebb és legizlésebb konfekciók, szóval e szakmába vágó bármitéle női ruhadarabok személyes felügyeletem alati és szavatosság mellett, készülnek. — Amidőn végül a mélyen tisztelt hölgyközönség szives pártfogását kérem, a legfontosabb és legfigyelmesebb kiszolgálásról eleve biztosítom.

HITRI KÁROLY, angol és francia női toalett-készítő Ujvidéken, Duna utca 28. szám I. emelet.

Van szerencsém Ujvidék és környéke mélyen tisztelt hölgyközönségének szives tudomására hozni, hogy NŐI DIVATTERMEMET folyó évi november hó 1-én Kossuth Lajos-(Fő)-utca 23. szám Duna-utca 28. szám (I. emelet) alá tettem át.

Kitünő tisztelettel

15-e tüzetvén ki, az I. negyedre a rókusi el. népiskolába Profuma Béla vál. elnöknek, Dr. Deák Imre helyettes elnöknek, a II. negyedre a belvárosi r. k. népiskolába Dr. Szlezák Lajos elnöknek, Dr. Marczekovich Imre h. elnöknek, a III. negyedre a g. kel. szerb népiskolába Dr. Ilics Branko elnöknek és Dr. Tapavicza György h. elnöknek választatik meg.

Szöveg-tanfolyam.

Minthogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kézimunkának a népiskolákban leendő tanítását elrendelte s már a jövő évben kötelezővé teszi, az újvidéki tanítóknak pedig ennek elsajátítására nem volt alkalmuk, a hitfelekezetek által tervezett kézimunka-tanfolyam (alldj) költségeinek fedezésére, a gazd. bizottság és a tanács javaslata alapján egyszer s mindenkorra 1000 k. szavaztatik meg elszámolás kötelezettsége mellett s fedezetül az 1909-é. költségvetés előre nem látott kiadások rovata szolgál.

Ezzel a napirend ki levén merítve, elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére e hó 21-re Szlavits István, Lovrekovits Ferenc és Endre Antal biz. tagokat kéri fel s ezzel a közgyűlés, mely ezuttal sem tárgyalt kevésbé fontos ügyeket, véget ért.

Közs. képviselőválasztás Piroson.

A szomszéd Piros községben e hó 18-án folyt le a közs. képviselőválasztás, mely a függetlenségi párt teljes győzelmével végződött a nemzetközi szocialistákkal szemben. A pirosi függetlenségi párt elnökségétől nyert értesülés szerint nemcsak a függetlenségi párt, de a község hazafiasan gondolkozó magyar érzelmű lakossága körében is méltó felháborodást kelt, hogy a községnek immár 44 év óta jegyzője, Zsigmond Gyula nem átalotta a község hivatalos listájába nemzetközi szocialista agitátorokat felvenni akkor, mikor a lakosság tulajdoni része munkás és szorgalmas gazdákból áll, kik sokkal hivatottabbak arra, hogy a munkával és felelősséggel járó közs. képviselő tisztségét a község érdekeinek bizton várható előmozdítása mellett, betöltsék. Most 3 éve történt, hogy Zsigmond Gyula jegyzőnek sikerült nemzetközi szocialista jelöltjeit bevenni a képviselőtestületbe, amde épen ez a körülmény arra bírta a gazdaközöniséget, hogy a szerbekkel szövetségbe a függetlenségi táborba lépett be, hogy egyesült erővel védekezzen a nemzetközies ellen. Akkori szövetségük eredményes lett, mert a függetlenségi párt jelöltjei 144, a jegyző nemzetközi jelöltjei pedig csak 66 szavazatot nyertek.

A pirosi függetlenségi párt nemcsak megnyugvó elégtételnek tekinti a most elért fényes győzelmét, de erőt is merít belőle a jövő küzdelmekre és reményt, hogy a küszöbön álló tisztújítás alkalmával is nyerni fog. Igaz ugyan, hogy a nemzetközi szocialisták Nikolits Izidor főszolgabíróba vetik reményük horgonyát s biztosra veszik, hogy a tisztújításkor függetlenségiüket nem fog kandidálni. Amde sokkal általánosabb, erősebb a hit és meggyőződés arról, hogy Nikolits Izidor hazafiságában kételkedni nincs ok. A függetlenségi párt Nikolits főszolgabíróval sokkal jobb magyarnak, jobb hazafinak ismeri, semhogy feltételezhető volna róla, hogy a gazdaközöniséggel szemben a nemzetközi szocialistáknak engedje át a teret. De van benne annyi éleslátás is, hogy átlátva a jegyző és társainak szitáján, önállóan cselekedjék és ne engedje magát félrevezetni a jegyző által, akinek tekintélye a község előtt immár teljesen leszállott.

HIREK.

Erzsébet-ünnepély. A kir. kath. magyar főgimnáziumban Erzsébet napján sikerült iskolai ünnepély folyt le. Először az ifjusági énekkar adott elő Léh Jakab karnagy szakavatott vezetésével egy gyászdalt, ezt követte Varyu Béla VII. o. tanuló sikerült szavalata. Az ünnepi beszédet Dr. Szabó Lajos főgimn. tanár mondotta, ügyesen válaszolva a nap jelentőségét. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Zahorecz Károly VIII. o. tanuló szavalata következett, mely minden tekintetben kifogástalan volt. Végül az énekkar énekelt el a Himnusz.

Küldöttség a főispánál. Az újvidéki ev. ref. egyházközösség 30 tagu küldöttsége jelent meg e hó 18-án Dr. Balla Aladár főispánál egy régebben beadott kérvény megújítása, illetve kedvező elintézése végett. A küldöttség szónoka, Molnár Hugó előadja, hogy egyházközössége segély iránti kérvényt nyújtott be az időben, mikor a törvényhatóság a rókusi plébánia céljaira 50 lánca holdat szavazott meg. Ugyanakkor a főispánál tartott ankétnak elismerték, hogy a két protestáns egyháznak — amelyek föld dotációt soha nem kaptak — a város által eddig adott 800 kor. segélye nem felel meg a többi nagyobb felekezetek birtokában levő földnek s ezért a 800 kor. segélynek 1600 koronára leendő felemelését kérelmezik. Főispánunk a küldöttséget a tőle megszokott nagy szívélyességgel fogadta s egyben előadott kérelmüket az osztó igazság alapján méltányolva, annak méltányos elintézését nemcsak kijelentésbe helyezte, hanem megígérte, hogy legközelebb, közgyűlésen tárgyalatni fogja. Mint a függetlenségi párt tagjait arra is figyelmeztette főispánunk ez alkalommal a megjelenteket, ne engedjék magukat holmi jelszavaktól eltántorítani, hanem hagyományos magyarságukhoz, kipróbált elvhűségükhöz hiven, kivált most, a biz. tagválasztások küszöbén, ne engedjék, hogy egyetértésük, összetartásuk megbomlását célzó kísértéseknek, bármi oldalról érkezzenek, sikere legyen. Főispánunk válasza lelkes helyeslésre talált a küldöttség tagjaiban, akik megnyugodva s a főispánt éltetve távoztak.

Választunk! A szerdai közgyűlés f. december 15-re tüzte ki a lemondott és kilépő biz. tagok helyébe új biz. tagok választásának idejét. A választás már most igen élénk érdeklődést kelt, amennyiben már is özőnével jelentkeznek a városatyai tisztségre aspirálók. Hogy a már most felszínre hozott nevek tulajdonosai ép oly mohón és buzgón ambiciójukkal-e a biz. tagsággal járó kötelességek pontos és buzgó teljesítését, mint megválasztásukat, arról egyelőre nem szólunk, de bizunk feltétlenül pártunk vezetőségében, hogy megtalálja a polgártársak bizalmára méltó azon férfiakat, akikről bizton feltehető, hogy vállalandó munka-kötelezettségüknek mindenkor hiven meg is fognak felelni. A függetlenségi és 48-as párt elnöksége különben ma vasárnapra, a választás és a jelölés tárgyában előértekezletet hívott egybe.

Kitüntetés. Mint értesülünk, Reich és Leberz újvidéki kocsi- és gőzfahajlító gyára a londoni kiállításon az aranyéremmel lett kitüntetve. E hír annál öröndetesebb, mivel ez a legnagyobb kitüntetés, mit a jury kocsikra és hajlított kocsi-alkatrészekre adott. Nevezett cégnek minden tekintetben kitűnő gyártmányai tudvalevően nemcsak a legutóbbi pécsi, zágrábi és bukaresti-kiállításokon nyertek elismerő dicséretet, hanem azok ugy a bel- mint külföldön igen kedvelt és keresett cikkek.

Házilpar. Újvidéken a napokban alakult meg Resch Miklós tanító elnökléte alatt a kosárfonó és termelők szövetekeze, még pedig mint az országos Központi Hítel-szövetkezet tagja és f. december 1-én kezdi meg működését, a magyar-utca Osztóics-féle házban bízott tanműhelyben. E szövetekezetnek eddig 40 tagja van, de bizton remélhető, hogy e szám jóval szaporodni fog, amint a szövetekezet célja ismertebbé lesz. A földmívelési miniszter 1000 kor. államsegélyt utalványozott, ezenfelül vesszőhasító, hajlító és gyaluló gépeket ajándékozott, Újvidék városa pedig 10—15 hold fűzest engedett át vesszőtermelésre. A tanműhely hétköznapokon r. 8—12 és d. u. 2—5 óráig áll a tagok rendelkezésére s a szövetekezet nem csupán a fűzfavessző feldolgozására, gazd. kosarak, kocsiülések, kerti padok és székek stb. készítésére szoritkozik, hanem a kész árak értékesítéséről is gondoskodik. Tekintve, hogy a kis ember épen a téli hónapokban talál könnyű foglalkozást és biztos keresetet, mikor alig van keresete, nem lehet eléggé melegen lelükre kötni az érdeklődőknek, hogy a háziipar ezen ágát saját érdekükben karolják fel, annál inkább, mivel ép Újvidéken a nagy gyümölcszállítás mellett, óriási mennyiségű kosarakra van szükség, melyekért eddig jobbara a külföldre vándoroltak ki tetemes összegek, amelyek ezentul itthon maradnak és kellő részvétel mellett mindinkább emelkedni fognak. Jelentkezni lehet Resch Miklós elnöknel Zrínyi Ilona-utca.

A kihelyezett szegényekháza. Minthogy a vörheny-járvány tartamára a szegényekháza rendeztetett be ideiglenes járványkórházzá s az itt elhelyezett szegényeket a vörhenybeteg elhelyezhetése végett ki kellett helyezni, de azért is, mivel a szegényekháza a járvány megszűntével alapos tatarozásokra szorul, a tanács a Petőfi-utcai Balla Emil-féle — most Dr. Wagner Vilmos ügyvéd tulajdonát képező — házat bérelte ki 5 óra, hogy a szegények addig is elhelyezést nyerjenek.

A vörheny. Nov. hó 12-től nov. 21-ig bejelentetett 13 vörhenyeset. Halálozás nem volt. Ezek közül kórházba kettő helyeztetett el.

Diszgyűlés. Az újvidéki plébániai Cecilia-egyesület ma vasárnap d. e. 11 órakor Cecilia névünnepe a belvárosi r. k. fiúiskolában díszülést tart.

Anyakönyvi hír. Az újvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 13—20-ig bejelentett születések 31, még pedig 21 fiú, 10 leány; meghalt: 17.

Gyengeséget,

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és nyomor,

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadják. Ehhez még az az előny járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az újvidéki Katholikus Olvasókör-ben november hó 29-én d. u. 4 órakor Geissler József elnök fog előadást tartani „A pénz haszna és kára” címén. Érdeklődőket igen szívesen lát az egyesület vezetősége.

Színházi hírl. A színházi bizottság e hó 19-én ülést tartott, melyen Kövesi Albert pécsi és Mezei Kálmán beszercebányai színházak igazgatóknak kérvényét tárgyalta. Kövesi a jövő évi virágvasárnappal kezdődő 2 óra kór engedélyt, Mezei pedig f. é. december 1-től 6 hétre. A színházi bizottság mindkét kérelmezőt ajánlja. Mezeit azon kikötéssel, hogy mutassa be színi engedélyét, a műsort és személyzetének névjegyzékét, továbbá hogy segélyre, mert az a f. évre ki van merítve, igényt nem tarthat. A színházi bizottság javaslatát a tanács magáévá tette s ugyane feltételek alatt mindkét kérelmezőnek megadta a játszási engedélyt az általuk kérelmezett időre.

Talált óra. A pétervárad tanács átiratban értesítette rendőrkapitányságunkat, hogy ott mintegy hónap előtt egy régi anker ezüst férfi óra találtatott. Igazolt tulajdonosa azt Pétervárad város tanácsánál átveheti.

Felülfizetések az „újvidéki keresztény szociális Egyesület” mult vasárnapi mulatsága alkalmából: Pekló Béla, Linarics Vilmos, Ottó Mihály 10—10 kor., Budanovich Lajos 5 kor., Czoczek Nándor 3 kor., Guszek István 2 kor., Valentényi Mihály, Rosenberg A., Beitler András 1—1 kor., Hacker Imre 40 fill., Mayer N. 20 fill. és Bruder 20 fill. Az egyesület vezetősége ez uton is hálás köszönetet fejez ki nagylelkű jóakaróinak.

Az I. újvidéki Nőegylet f. hó 7-én tartott mulatságán befolyt 760 korona 50 fillér. Ez alkalommal felülfizettek: Dr. Balla Aladár főispán 20 koronát, özv. Hierschné, Dr. Horváth, Teubnerné 10—10 koronát, N. N. 7 koronát, Tengerészek, Szilávi Béla 5—5 koronát, Dengelné, Dietzgen Gábor, Dietzgen Imre, Lichtschein Márton, özv. Bellanné, özv. Dr. Steinerné 4—4 koronát, Dr. Ofner Mór, Rainer Simon 3—3 koronát, Dr. Stronené, Schiff Lajos, Dr. Nagy, özv. Schnellerné, özv. Navarrané, özv. Stuchlikné, Winkle 2—2 koronát, Kardos 1 koronát. A közreműködőknek és a nemeskeblű adakozóknak ez uton mond köszönetet az egyelet vezetősége. Nagy szolgálatokat teljesített Kuborczy Mihály cukrász, aki a jegyeket árusította és ez alkalommal fényes elővétel tudott felmutatni.

Esküdtek kisorsolása. A kir. törvényszék mint esküdttörvényszék előtt f. december havában tartandó végtárgyalásokra kisorsoltattak: a) *rendes* esküdteknek: Gerich István, Popovics Milán, Paul Keresztély, Szklénkai Pál, Mitterling Rezső, ifj. Hez Frigyes, dr. Grigorovics Mill., Münster Vilmos, Bauer Ferenc, Fejős Márton, Lebercz Károly, Léh Jakab, Majsai Lajos, dr. Jankovics Pál, Lápitiz Imre, Varga György, Menráth József, Polyakovics Vince, Piukovich Ferenc, Urban Ignác, Stoy Vilmos, Hoffmann Mátyás, Nagy László, Linarics Vilmos, dr. Markovics László, Frankl Bernát, Krausz Samu, Fischer Jakab, Cséki Dávid, Bíró János; b) *helyettes* esküdteknek: Martin Ferenc, Récs Mihály, Richter Dániel, Flóger Mátyás, Bubori István, Guszek István, Scheffer Mihály, Schmidt Mihály, Jovánovics Pánta és dr. Popovics Milivoj.

Új egyesület. Az újvidéki *magántisztviselők* e hó 15-én az „Újvidéki Lloyd” helyiségeiben Kis M. Lipót elnöklete alatt gyűlést tartottak, melyen egyhangú lelkesedéssel kimondották a „Magántisztviselők Egyesületé-

nek” megalakítását. Schiff Lajos lendületes beszédben fejtette ki az egyesület célját, hangsúlyozva az összetartás szükségességét és tömörülés előnyeit a magántisztviselők körében, egyúttal kiemeli, hogy az *egyesületnek politikai céljai nincsenek* és tisztán a magántisztviselők *társadalmi* együttélését kellemesebbé és bensőbbé tenni, a közös érdekek előmozdításának lehetővé tétele, valamint a tagok kulturális és szakismeretének fejlesztése képezi célját. Miután az egyesület megalakulását a közgyűlés kimondotta, megválasztotta tisztikarát és az alapszabályokat elfogadta. Megválasztottak: elnök: König S. Mihály, a Zsófia gözmalom igazgatója, másodelnök: Kis M. Lipót, főtitkár: Krishaber Manó, titkár: Gottlieb Leó, háznagy: Herbach József, pénztárnok: Schwarz Egon, ellenőr: Rangl Endre, számvizsgálók: Kulka Emil, Gurszky Gyula, Welich Ferenc. Választmányi tagok: Kunvári Ilonka, Krausz Ármán, Nussbaum Marcell, Schiff Lajos, Gold Béla, Schönberger Henrik, Stein Jakab, Mitterling Rezső, Szlepcsevics Zsarko, Zsivora Pál, Schönberger Jenő, Günz Géza, Weinfeld Márk, Gábor Zsigmond, Zima Károly, Hajós Miksa, Eppinger Miksa, Wirt Gyula, Török Arnold, Selig József, Tullner Ferenc, Boleschka János, Hoffmann Lajos. Pótagok: Komlós Rezső, Blahm László, Zoltán Gyula, Kunitz Dávid, Stauffer Rudolf, Fradl Károly. Az alelnöki tisztségre az egyesület Francuski Milánt kérte fel, kinek megválasztása a legközelebbi közgyűlés elé fog terjesztetni. Az egyesület, mely élénk összeköttetésben áll a Magántisztviselők országos Szövetségével, *helyettesítő* osztályt is létesített, mely nemcsak az alkalmazottaknak, de a kereskedőknek is érdekeit szemmel tartani lesz hivatva. Az egyelet minél nagyobb támogatása tehát mindkét fél érdekében áll.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Schilly István palánkai járásbírói díjnokat az újvidéki törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Kiküldetés. A vár. tanács megbízásából Profuma Béla alpolgármester és Stössel Rezső főmérnök az ártézi fürdő berendezése és a lecsapolt mocsaras területek mikénti értékesítésének a kulturmérnökkel leendő megbeszélése végett, e hó 19-én Budapestre utaztak.

A szabadkai ügyvédi kamara Dr. Szemző Dezső zombori ügyvédet az ügyvédek lajstromába felvette, továbbá közhírré teszi, hogy Stojkovics György szabadkai ügyvéd Zsablyára tette át lakóhelyét.

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos ujdonságok *Wagner* testvéreknél Újvidéken.

Német-magyar személyforgalom *Bodenbachon* át. A máv. igazgatósága közhírré teszi, hogy a szász királyi államvasutak személyvonataiba a IV. oszt. személykocsik, melyek idáig csak hétköznapon adtak ezen vonatokhoz, f. október 1-től vasárnapokon és ünnepnapokon is besoroztattak a vonatokba. Ennél fogva közvetlen III./IV. osztályu (a magyar és osztrák vonalokon III., a német vonalokon IV.) menetjegyekkel ellátott utasok a szász vasuti vonalokon a IV. kocsiosztályban ezentul mindennap fognak továbbittatni.

A máv. igazgatóságától nyert értesítés szerint az irodai és raktári hivatalos órákban Budapest dunaparti teherpályaudvar, Budapest nyugati pályaudvar, Budapest-Lipótváros és Budapest-Józsefváros állomásokon a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak augusztus 21-én 39218/III. sz. rendelete alapján november 1-től kezdve a következő változások lép-

nek érvénybe: 1. Szent István király napján, továbbá vásár- és ünnepnapokon iroda és raktári hivatalos órák délelőtt 8 órától 11 óráig tartanak, csak gyorsárúk feladására és kiszolgáltatására. 2. Országos vásárok alkalmával vásár- és ünnepnapokon reggel 8 órától 11 óráig vannak irodai és raktári órák, ugy gyors mint a teherárúk felvételére és kiadására. Egyebekben a hivatalos órákra vonatkozó és az érdekelt budapesti állomásokon kifüggesztett hirdetőmenyben foglaltak mérvadók.

A Pesti Napló 60 éves jubileuma. Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők esőklésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságoktól eddig ilyen tapasztalatunk nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-dik évfolyamat ihatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggyastán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vitta ki magának. A magyar újságírodalommak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban, a hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdni 60-dik évfolyamat, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valóságos szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetői karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes díszművel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával, a „Pestöművészet Remekai” lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítás díszalbumnak, mely a szépművészeti múzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatvány-számot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

A Mázorvos címmel a fővárosban kiváló orvosi szaktételek közreműködésével Dr. Fürst Zsigmond szerkesztésében egy hónapoként megjelenő népszerű egészségügyi folyóirat indult meg. A lap az egyéni, családi és társadalmi higienia körébe eső minden kérdéssel foglalkozik, tehát emberbaráti és kulturális missiót van hivatva teljesíteni. Első számának tartalmából következőt emeljük ki: Bevezető cikkét Dr. Bród Miksa a kiváló szakíró írta; Gerlóczy Zsigmond egyet. magán tanár „A koleráról és az ellene való védekezéséről”; Dr. Kovách Aladár a B. Ö. M. B. igazgató-főorvosa „Első segítségnyújtás a család körében”; Dr. Kemény Ignác ny. cs. és kir. törzsorvos „A gyermekek nemi felvilágosításáról”; Dr. Reiszmann László nőorvos „A hőszámról”; Rónai Mihály állatorvos „A ló-husról”; Dr. Réh Béla az elektromágneses gyógyintézet vezető orvosa „A villamosság a gyógyászatban” címen stb. stb. irtak nagyérdékű és tanulságos cikkeket. A lap kiadótulajdonosa Molnár M. Lajos. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrássy-ut 27. szám alatt van. Előfizetési ára egy évre 2 korona 40 fill.

Messaline - és „Henneberg”
Radium - Selyem selyem, 1-30 k tól
Louisine - feljebb, hőmentve
Taffet - és vámmentesen;
Minta postafordult-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Újvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órakor és délután 1:55 órakor.

Zomborból Újvidékre reggel 3:10 és 6:51 órakor és délután 3:46 órakor.

Újvidékről Jitelre reggel 6:54 és délután 5:25 órakor.

Jitelről Újvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órakor.

Újvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órakor.

Óbecséről Újvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órakor.

Újvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors) és 7:22.

Szabadkáról Újvidékre reggel 5:20, 10:30 (gyors), délután 1:22, 4:05 és 6:48 (gyors) órakor.

Szabadszállás Budapestre reggel 4:55, 9:50 (gyors) délután 1:52, 6:37 (gyors) és 11:50 órákor.

Ujvidékről Zimonyba reggel 3:48, 8:53, 12:25 (gyors), délután 1:54, 4:23, 8:44 (gyors).

Zimonyból Ujvidékre reggel 7:20, 7:48 (gyors), 10:28, délután 3:48 (gyors), 7:02.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:57 és 4:23 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10 délután 3:03 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadszállás Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órákor.

Óbecséről Szabadszállásra reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órákor.

Szabadszállás Zomborba reggel 5 órákor 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadszállásra reggel 3:39, 8:08 (gyors) 11:30 és délután 4:25, 8:56 órákor.

Szabadszállás Bajára reggel 4:33, 10:32 délután 1:42 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadszállásra reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órákor.

Szabadszállás Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:47, 6:53, 9:10, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadszállásra reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:10, 4:55, 8:34, 8:10 órákor.

Nyilt-tér*.)

Nyilatkozat.

Melylyel **Zwiebach Adolf** uron 1908. évi október 21-én elkövetett becsületsértésért bocsánatot kérek, miután azt erős felháborodásomban követtem el és a történeteket sajnálom.

Ujvidéken, 1908. november 12-én.

Kungl. Adoly.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ugyan mondja, mi lesz ebből?

Álmatlan éjjelek, mert a köhögés nem hagy nyugton; fáradtság, nappal fájdalom a gégében, egészen nyomorultá tesz. — Hja, kedves uram, én újra csak azt tanácsolom önnek, a mit sok embernek ajánlottam már az illetők szorongására: vegye utasítás szerint Fay valódi szodeni ásvány-pasztilát. Bizonyára nem ígerek önnek sokat, ha azt mondom, hogy nem sokára ismét nyugodtan alszik és szabadon lélegzik. Legálább tegyen egyszer próbát. **Egy skatulya 1 k. 25 fillérért mindenütt kapható.**

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17. Főraktár Budapest: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci-körút 17. Kochmeister Frigyes utóda, V. Hold-utca 8., Thallmayor és Seitz, V. Zrínyi-utca 3., Török József, VI., Király-utca 12.

Felolós szerkesztő: Pap Sándor.
Társzerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

TATAI BRIKETT

kitűnő szobafűtési szén

JUTÁNYOS ÁRBAN

azonnal szállítja:

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA

RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Kiadó.

Házamban levő „Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár részvénytársaság” összehelységei 1909. évi május hó 1-től bérbeadandók.

LUDWIG JÓZSEF fűszerkereskedő

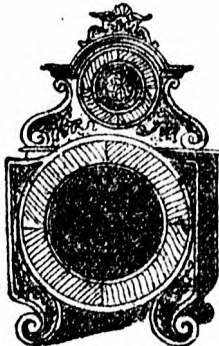
Ujvidék Kossuth Lajos-u. 49. sz.

Egy nagy kétajtós és egy kisebb hármass ugyszólván új kassza eladó. Löwinger zálogház, II. Rákóczy Ferenc-ut 33. sz.

Schön V.

butoripar-raktára

UJVIDÉK, Duna-utca.

Asztalos- és kárpitos-butorok állandóan nagy választékban. Divánok, ottománok és matracok bámulatos olcsó árban.

Asztalos- és kárpitos-munkák, valamint átalakítások pontosan és lelkiismeretesen eszközölköztetnek.

Kedvező fizetési feltételek!

ELADÓ

tíz darab 4 éves szép tinó.
Venni szándékozók jelentkezhetnek

SZALAY LAJOS,
nyug. polgármesternél Ujvidéken.

12722. tkv. 1908. szám.

Árverési hirdetés.

A titeli kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Heim Pülöp ujvidéki lakos végrehajtónak Bekvalác Voin kátyi lakos végrehajtást szenvedett ellen 1200 korona tőke s jár. iránt folytatott végrehajtási ügyben az ujvidéki kir. törvényszék s a titeli kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság területén a kátyi 299 sz. betétben A kereszt 1 sorsz. 2497 hrzi a Duge Sztatine dülöbéli 4 hold 84 négyszögöl szántónak Bekvalác Voin illető 1/2-ed része 614 k., kereszt 2 sorsz. 3258 hrzi sz. Csát II-ik dülöbéli 1236 négyszögöl szántónak ugyanazt illető 1/2-ed része 139 korona, a kátyi 1472 sz. betétben Bekvalác Voin és kiskoru Bekvalác Milica nevé felvett A kereszt I. sorsz. 2567 hrzi 1 hold 1266 négyszögöl a Duge Sztatine dülöbéli 511 kor., kereszt 2 sorsz. 181/1-b hrsz. 618 négyszögöl kert a beltelekben 146 korona, a kátyi 1559 sz. betétben A kereszt 1 sorsz. 2180 hrz. a temerinszki put dülöbéli 4 hold 231 négyszögöl szántónak Bekvalác Nesztor után kiskoru Bekvalác Milicát és Bekvalác Voin illető 20/84-ed része 268 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyzetjük, hogy az árverés a kátyi 299 sz. betétben az A kereszt 1—2 sorsz. ingatlanokból kiskoru Bekvalác Milicát illető 1/2-ed részének 1/4-ed részére özv. Bekvalác Nesztorné szül. Tapavica Katalin javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogot, továbbá a kátyi 1472 sz. betétben az A kereszt 1—2 sorsz. ingatlanokból kisk. Bekvalác Milicát illető 1—2-ed résznek 1/4-ed részére özv. Bekvalác Nesztorné szül. Tapavica Katalin javára s végül a kátyi 1559 sz. betétben az A kereszt 1 sorsz. ingatlanokból C 1 sorszám alatt Szalatyanszki Dávidné és kiskoru Bekvalác Lyubicát illető 50/84-ed résznek 1/4-ed részére özv. Bekvalác Mitáné szül. Kulpinác Krisztina javára, valamint az ugyanazon betétben az A kereszt 1 sorsz. ingatlanokból kiskoru Bekvalác Milicát illető 10/84-ed részének 1/4-ed részére özv. Bekvalác Nesztorné szül. Tapavica Natália javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogot nem érinti; amennyiben azonban a kátyi 299 sz. betétbeli ingatlan az azt megelőző s körülbelül 18.250 koronát kitevő követelés a kátyi 1472 sz. betétbeli ingatlan az azt megelőző s körülbelül 13.600 koronát kitevő követelés s végül a kátyi 1559 sz. betétbeli ingatlan az azt megelőző s körülbelül 13.700 koronát kitevő követelés kielégítésére elégnék nem mutatkoznék, az árverés hatályon kívül helyezettetni s az ingatlanok ugyanazon határnapon a fent körülírt haszonélvezeti jogra való tekintet nélkül, újból elárvereztetni fognak.

Határnapul 1909. január hó 11-ik napjának délutáni 3 órája Káty községhez tartozó kúttárral oly hozzájárulással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Kelt Titelen a kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóságnál 1908. okt. 3-ik napján.

Dr. Petrovits
kir. jbr. végrehajtó.

1888/1908. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1908. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósegnek 1908. évi V. 2150 számú végzése következtében Dr. Fuchs Elemér bpesti ügyvéd által képviselt Kunossy Szilágyi és társa bpesti cég javára Wirth Gyula ujvidéki lakos ellen 247 k. 20 f. s jár. erejéig 1908. évi október hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 608 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok és könyvek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróseg 1908. V. 2150/2 számú végzése folytán 247 k. 20 f. tőkekövetelés, ennek 1908. évi aug. hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódijs és eddig összesen 60 k. 80 fillben bíróság már megállapított költségek erejéig Ujvidéken alperes lakásán leendő megtartására 1908. november 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kütöztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1908. nov. hó 13. napján.

Basch Sándor,
kir. jbr. végrehajtó.

Lelkesek- és tanítóknak

5% árengedmény.

Vendéglő és szálloda bérbeadás.

A „Palánkai Kaszinó Egylet” bérbeadja a tulajdonát képező vendéglőt és szállodát, mely Palánka legforgalmasabb utcájában, modern, szép épületben van. Hozzá tartozik szép park, fedett veranda, két kuglizó (egyik fedett), tennispálya, jégverem, kocsiszin, iszáló stb. A szállodában 15 vendégszoba van. Évi bér 3000 korona. A bérleő az összes játékdíjak, de tartozik a kaszinó helyiségeit is fűteni, világítani, takarítani s a parkot rendben tartani. A bérlet azonnal is átvehető. Bővebb értesítést ad a Kaszinó igazgatósága.

Palánkán, 1908. nov. 16.

Dr. Nagy Akos, igazgató.

Kardos Pál, jegyző.

Pénzének ellensége,

aki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

KAPHATÓ:

minden előrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. III.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebajosok, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő asztali ital

A MÁLNÁSI Sicullia ARTÉZI GYÓGYVÍZ

KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-RAKTÁR: BUDAPEST, VIII., JOZSEF-KÖRUT 37/39.

Orvostanárok véleményei, használati utasítás minden üveghez van mellékelve

Végre valahára a helyes játék!

Igy nem egy anya fog nyilatkozni, hogy gyermekeit az ajándékozott Horgony-Kőépítőszekrényvel vidáman játszanak látja és a kis kezek mindig szebb és szebb építményeket előteremtnek. És ha továbbá megfigyeli, hogy a gyermekek a többi játékszereket sutba dobják és csak a pompás Horgony-építőjátékkal foglalkoznak, akkor joggal mondhatja:

Horgony-Kőépítőszekrény

nemcsak a legtanulságosabb, hanem a legelőcsöbbsé ajándék is. Ezért valamennyi anyának, a kik karácsonyi ajándékaikkal mindjárt kedvező eredményt akarnak elérni, nem eléggé melegen ajánlhat, hogy hozassanak maguknak azonnal Richter F. Ad. és Tá., kir. udv. és kam. szállítóktól, Bécs, I. Operngasse 16, egy legújabb árjegyzéket: Horgony-Kőépítőszekrényekről és a legújabb Richter-féle Rakásjátékokról, hogy egészen kényelmesen a megfelelő szekrényt kikérjék és aztán a legközelebbi játékszerekkereskedésben beszerzhessék. A gazdagon illusztrált árjegyzék az egyes szekrények pontos leírását és az olcsó kiegészítő- és szerzősségeket tartalmazza, mely kiegészítések által minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény természetesen nagyobb mértékben bővíthető. **Bécs, I. Operngasse 16, egy legújabb árjegyzéket: Horgony-Kőépítőszekrényekről és a legújabb Richter-féle Rakásjátékokról, hogy egészen kényelmesen a megfelelő szekrényt kikérjék és aztán a legközelebbi játékszerekkereskedésben beszerzhessék.** A gazdagon illusztrált árjegyzék az egyes szekrények pontos leírását és az olcsó kiegészítő- és szerzősségeket tartalmazza, mely kiegészítések által minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény természetesen nagyobb mértékben bővíthető. **Bécs, I. Operngasse 16, egy legújabb árjegyzéket: Horgony-Kőépítőszekrényekről és a legújabb Richter-féle Rakásjátékokról, hogy egészen kényelmesen a megfelelő szekrényt kikérjék és aztán a legközelebbi játékszerekkereskedésben beszerzhessék.**

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényről, oszról és meghűléseknél, bedörzsölésével, sőt képpen használva. **Figyelem!** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.**

Urasági lakás

1909. február hó 1-ére kiadó
Bővebbet: Wagner testvéreknél
UJVIDÉK.

Egyedül valódi THIERRY BALZSAMA

A zöld apáival mint védőjeggyel. Legkevesebb küldemény 12/3 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges-utasító-családtűveg 5 korona. — Csomagolás ingyen. **Thierry Centifolium-Kenőcse.** Legkevesebb küldemény 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek gyomorba, gyomorégés, görcs, köhögés, melibaj, minden belső szerv gyuladása, köszvény, tagzsárgaság, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, miudnemű sérülés stb. ellen. — Igy tessék címezni: **Védőangal Thierry A., Pregrada Rohics mellett.** Raktárak Budapest: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lugas, Zombor: Német gyógyszerár (a Szentháromsághoz) telefon 71. 27-33.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis tüveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt. 6-20

IPAR- ÉS KERESKEDELMI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ujvidéken, Kossuth Lajos utca 49. szám.

Tisztelettel közöljük, hogy egy előkelő budapesti pénzügyintézetrel létrejött megállapodás folytán, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy földbirtokokra, szállárd anyagból épült, épülő félben levő vagy építendő ujvidéki házakra jelzálogos bekebelezés mellett tőkét és kamatokat magukban foglaló, félévenként lejáró törlesztési részletekben (annuitás) visszafizetendő és rendkívül kedvező feltételek mellett folyósítandó

Záloglevél kölcsönöket

engedélyezhetünk. — A kölcsönügylet végleges lebonyolításáig esetleg előleget is adunk. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cim:

Szigyártó NAGY MIHÁLY

Felsősegéd, Somogy megye.

Szerémi borozó.

ezelőtt „Transvaal“ a Központi Hitelintézetrel szemben.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek helyben és a környéken szives tudomására hozni, hogy helyben más bortermelő országok mintájára egy borozót nyitottam, melyben kizárólag a már ismert kitűnő borfajok-Kamenicán a Parago hegyen fekvő 20 holdas szőlőből — továbbá saját főzésű szilvórium és törköly fognak kimérteni.

Ezen borozó vezetésével Schmidt Antal urat, kit helyben becsületes embernek ismernek, megbíztam.

Az összes italokat ő az igen tisztelt vendégeknek csakis természetes tiszta állapotban fogja kiszolgáltatni.

Kérem a mélyen tisztelt közönséget, hogy boraim kitűnőségéről meggyőződnie sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel
SCHWARZ JÓZSEF.

A borozóban egy meg majdnem új, mostani gyártmányu sörkimérő készülék jutányosan eladó.

Uj üzlet

rőfős és kézműáru

POPOV és PETROVITS

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27. Stefanovits Lyubo házában.

Van szerencsénk értesíteni a t. vevő közönséget, hogy mai naptól kezdve fent nevezett cégnél: *Női kelmék, kosztümekek ruha- és bluzoknak, selymek, minden színben és minőségben, vászon, barchend stb.* 2-5

mérsékelt és szabott árak mellett kapható.

Szőlő ürmös.

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, hogy máától fogva a legfinomabb karlócai szőlő ürmös kerül vendéglőmben kimérésre.

Más finom borokat is — házon kívül is — olcsó árban adok.

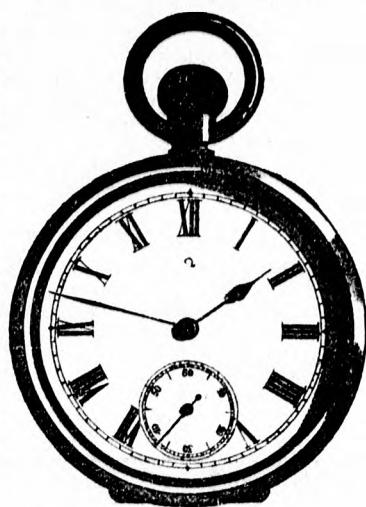
Koplovics József,
vendéglő.

Egy nagy pince és magtár

Kenyér-utcában kiadó.

Bővebbet: Hirschenhauser nyomdájában.

2-3

Az általam javításra elvállalt óráért (törésen kívül) jótállok, hogy t. megbi-
zónnak avval 3 évig baja nem lesz. — Kérem csak egyszer megkísérteni és meg
lesz győződve.

Szives bizalmát kéri
FISCHER M. mű-órá.

Kérem figyelni!

Nem okvetlen szükséges sokat fizetni egy óráért,
hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczy Ferencz-út 20. szám alatt

minden óra pontos javítása, (különleges órák, ismétlő
chromometer, chronograf és verősebórák kivételével),
csak 90 kr.-ba = (1.80 k.) kerül, ha a szerkezetnek
valamelyik része nem hiányzik.

Egy lánchuzamú óra pontos javítása	75 krajcár.
" ébresztő	65 "
" zsebóra rugó betevés	55 "
" zsebóra fedél felrugó	45 "
" " üveg bármily vastag	15 "
" " mutató	12 "
" " kulcs	4 "

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Telefon 106.**

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi
szilvórium kereskedés.

Bel- és külföldi borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservek
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hus-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Cukrozott gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Ozonnak és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal oszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen
osomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Árlap ingyen és bérmentve.

XXXVII-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélúakra fog fordítani.
Ezen sorsjátéknak 1909 nyerevénye 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyerevény 15,000 korona,

továbbá:

1 főnyerevény	20.000 korona	10 nyerevény A	1.000 korona
1 "	10.000 "	150 "	100 "
1 "	5.000 "	300 "	50 "
1 "	2.000 "	1500 "	20 "
5 "		10000 "	10 "

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-
adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytöredékben és váltóüzletben.

4-6

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

FELTÜNÉST KELTŐ KARÁCSONYNI VÁSÁR

kezdődik december 1-én és tart szerb karácsonyig, január 6-ig.

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA divatáruházában Ujvidéken.

67-100

Főtér, „Erzsébet szálloda“ épület.

Különös figyelmet érdemlő olcsóságok.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.